

OBVEŠČEVALEC

LETO V

11228514

LITIJA, 1964

ŠT. 1-2

Uspešen start v letu 1964

Že v letu 1963 smo zabeležili napredek v količinskem obsegu proizvodnje. Vse pa kaže, da bo letošnje leto še mnogo boljše.

Proizvodni dosežki so v mesecu januarju nadvse uspešni. Vse proizvodne enote povečujejo proizvodnjo v odnosu na lanski januar.

Celokupni količinski obseg proizvodnje se je povečal za 39%. Na tako visoki porast imajo vsekakor vpliv investicijske naložbe v preteklem letu, ki prihajajo do polnega izraza šele v letošnjem letu. Naslednja razveseljiva okolnost pa je za mesec januar visok porast produktivnosti, saj se je le-ta v odnosu na lanskoletni januar povečala za 11,6%.

Plan je predvideval v januarju za 25% večjo proizvodnjo. Ta naloga je bila v celoti realizirana oz. celo za 14% presežena.

Pri posameznih proizvodih je bila planska obveznost izpolnjena takole:

	Enojna preja	Sukana preja	Previta preja	enojna sukana	Stročnice
Efektivna					
izvršeno	396,9	78,6	18,4	7,5	33,6
planirana	328,6	87,6	44,9	40,9	22,9
indeks	120,8	89,7	40,9	18,3	146,7
Baza					
izvršeno	411,4	80,3	14,7	10,8	—
planirana	344,6	85,5	44,9	42,4	—
indeks	119,4	93,9	32,7	25,4	—

Posamezne proizvodne delovne skupnosti pa so dosegle naslednje rezultate:

Opis	1963	1964	Indeks	
Enojna preja	— efektivna	311 339	396 980	127,5
	— baza	339 328	411 460	121,2
Efektivne vretenske ure	16 647 303	20 044 326	120,4	
Izkoristek:	— montiranih vrh	73	77,9	—
	— maksimalnih vrh	97,0	96,3	—
Gramska produkcija na vrh				
na maksimalno vrh	— efektivna	17,81	18,96	106,4
	— baza	19,71	19,76	100,2
na efektivno vrh	— efektivna	18,36	19,68	107,1
	— baza	20,32	20,51	100,9
	∅ Nm	35,57	33,75	—
Produktivnost:	dosežena proizvodnja v 100/h	424	457,5	107,9
	HOK-i	23,58	21,85	92,7

Delovna skupnost predilnice

je povečala proizvodnjo v odnosu na lanski januar za 85 ton v bazi pa za 72 ton. Na doseženi porast proizvodnje je vplivala dobra kvaliteta bombaža, ter forsirana proizvodnja v nadurnem delu, deloma pa tudi nizka povprečna številka. Nadurno delo je bilo potrebno zato, ker naročila kupcev presegajo našo produkcijsko zmogljivost v rednem delovnem času.

V tem mesecu smo delali tudi za direkten izvoz v Indonezijo in v ZDA. V ta namen smo proizvedli 52 ton preje, kar predstavlja vrednostno 46 000 \$ USA. Poleg tega smo prodali Banja Luki 53 ton preje, ki jo bo predelala v tkanino in izvozila. Koriščenje vretenskih kapacitet je bilo za 4,8% višje kot lani, kar je posledica nadurnega dela. Posebno razveseljiv pa je porast baze produkcije na vretensko uro tako, da smo se zopet približali dosežkom preteklih let. Produktivnost je porasla za 7,4%.

Važnejši tehnični pokazatelji, ki jih je dosegla delovna skupnost:

Delovna skupnost — sukalnica

je povečala proizvodnjo sukane preje za 181%, vendar zaradi ozkega grla pri dvojenju ni dosegla planiranega nivoja. Izpad plana za 10,3% bo že v mesecu februarju nadoknaden.

Poleg proizvodnje sukane preje, se vedno bolj uveljavlja tudi previjanje, bodisi enojne ali sukane preje, na križne navitke. Za razširitev te dejavnosti smo kupili v Italiji dva previjalna stroja po 64 vreten, ki zmoreta letno previti preko 600 ton enojne preje medtem, ko sukane še mnogo več. Montaža teh strojev se je izvršila konec decembra leta 1963. Ker v januarju nismo imeli dovolj delovne sile za to dejavnost, so bili stroji le malo koriščeni, zato je bila k temu primerna tudi proizvodnja. V januarju je tudi v delovni skupnosti sukalnice porasla produktivnost za 13,8%.

Kako smo poslovali v letu 1963?

Že v zadnji številki Obveščevalca je bilo zabeleženo, da smo dosegli rekordno proizvodnjo.

Sedaj pa želimo s kratko analizo nakazati vzroke, ki so vplivali na dosežene rezultate ter, da se s tem dobi realna slika o delu in poslovanju kolektiva.

Proizvodne naloge, ki si jih je kolektiv zastavil v začetku leta, so bile v celoti izvršene.

Plan proizvodnje je bil v odnosu na leto 1962 postavljen 3,8 % višje. Dosegli smo za 8,3 % večji količinski obseg proizvodnje kakor v letu 1962, kar je za 4,3 % več od predvidenega.

Že sam plan je zahteval maksimalno izkoriščanje strojnih kapacitet in največje prizadevanje delovnega kolektiva. Dejansko je bilo potrebno glede na probleme na katere smo naleteli med letom, razumevanje in veliko prizadevanje celotnega kolektiva, da smo dosegli tak proizvodni uspeh. Potrebno je bilo veliko nadurnega dela, da bi se nadoknadil izpad produkcije na vretensko uro, kar je bila posedica slabe surovine. Kaj je povzročila slaba surovina, nam povedo naslednji podatki:

1962 povprečna produkcija na maksimalno vrh 18,78 g
1963 povprečna produkcija na maksimalno vrh 17,62 g
razlika . . . . . 1,16 g

Povprečna produkcija na vretensko uro je bila zaradi slabe surovine za 1,16 g nižja kot smo jo dosegli v letu 1962. Kljub dejstvu, da je ostala povprečna številka enaka 34,8. Maksimalnih vretenskih ur smo izvršili v 1963. letu 226 590 692. Ako bi na vretensko uro proizvajali 18,78 g kot v letu 1962, bi proizvedli 4255 ton enojne preje v efektivni. Dejansko pa smo proizvedli 3,915 ton enojne preje, kar je za 340 ton manj.

Kako je nazadovala produkcija v efektivni in bazi na izvršeno (efektivno) vretensko uro je lepo razvidno iz mesečne dinamike v letu 1962 in 1963.

Važnejši tehnični pokazatelji, ki jih je dosegla delovna skupnost so:

Opis	I/63	I/64	Indeks
Sukana preja — efektivna	27 968	78 635	281,1
— baza	29 612	85 502	288,7
φ Nm	34,6	37,7	
Previta preja:			
enojna — efektivna	6 914	18 466	267,0
— baza	4 513	14 715	326,0
φ Nm	26,0	26,6	
sukana — efektivna	12 943	7 566	58,4
— baza	13 709	10 840	79,0
φ Nm	38,2	43,2	

Delovna skupnost — stročnarna

je povečala proizvodnjo stročnic za 41 % medtem, ko je poleg proizvodnje bilo prebranih še 2578 kg mehkih stročnic. Tudi v tej proizvodni enoti je produktivnost v porastu v odnosu na lanskoletni januar za 8,2 %.

Opis	I/63	I/64	Indeks
Proizvodnja stročnic	23 854	33 655	141,0
Prebrane stročnice — mehke	714	2 578	
— trde	1 000		

A. K.

Mesec	Bazna produkcija na efekt. vrh		Efektivna produkcija na efekt. vrh		φ Nm 1962	φ Nm 1963
	1962	1963	1962	1963		
I	21,88	20,32	20,16	18,36	34,82	35,57
II	21,28	19,34	19,30	17,67	35,33	35,00
III	20,78	20,09	18,11	19,13	36,77	33,89
IV	21,03	18,86	18,52	16,96	36,43	35,68
V	21,15	19,35	19,11	18,22	38,65	34,07
VI	20,55	19,43	18,38	19,13	36,98	33,06
VII	19,79	71,41	18,99	16,76	33,96	33,51
VIII	20,20	18,37	20,51	17,24	22,63	34,13
IX	20,34	18,46	20,21	17,15	32,70	34,71
X	21,16	18,77	21,01	16,18	32,89	36,88
XI	21,13	20,69	20,04	18,43	34,20	35,67
XII	21,56	21,12	21,06	18,86	33,54	35,73

To nazadovanje produkcije na vretensko uro zaradi slabega bombaža ter dobave bombaža v manjših partijah je povzročilo desortiranost le-tega, zato je bila sestava mešanice, ki bi bila daljše obdobje v proizvodnem postopku nemogoča. Vse to je imelo vpliv na česte menjave in porast pretrgov, kar pa se je zopet odrazilo na proizvodnji.

Pregled bazne in efektivne produkcije na izvršeno vretensko uro za nekaj let nazaj kaže, da je bila letno vedno višja od letošnjih dosežkov.

Leto	Bazna produkcija na efekt. vrh	Efektivna produkcija na efekt. vrh	φ Nm
1960	20,98	19,95	33,94
1961	20,81	19,73	34,34
1962	20,76	19,51	34,89
1963	19,34	17,81	34,84

Nazadovanje produkcije je postavilo kolektiv v zelo težak položaj. Potreben je bil hiter ukrep, ker bi v nasprotnem primeru izpad količinske proizvodnje imel katastrofalne posledice na dohodku, ki je bil že tako zaradi porasta cen in poslovnih stroškov manjši kot smo pričakovali.

Eden prvih ukrepov je bil uvedba nadurnega dela proizvodnih oddelkov, da se omili izpad proizvodnje zaradi slabe surovine, po drugi strani pa da se zadovolji kupce, ki so zelo iskali naše izdelke.

Naslednji ukrep, ki bo imel daljnosežni vpliv še naslednja leta pa je nakup predilnih strojev, v »Predilnici III«.

Vsiljuje se vprašanje, kaj bi se zgodilo, če ne bi storili navedena ukrepa?

Posledice kaže naslednji izračun:

	Maksimalne vrh	Količinska proizvodnja
V rednem delovnem času	206 785 712	3 643 ton
V nadurnem delu	7 088 913	126 ton
v predilnici III	12 716 067	146 ton
S k u p a j	226 590 692	3 915 ton

Stroški na kg preje 462 200/m : 3915 ton = 127

Stroški na kg preje 462 200/m : 3643 ton = 118

Iz tega sledi, da bi se lastna cena preje povečala za 9 din pri kg, kar bi povzročilo za ca 33 milj. din manjši dohodek.

Zato lahko smatramo, da sta bila ukrepa, ki jih je sprejel kolektiv, pravilna in nujna. Posebno poslednji ukrep — povečanje vretenskih kapacitet (predilnica) bo omogočil, da v l. 1964 v tem oddelku proizvedemo

letno 350 ton enojne preje ϕ Nm 40. Poleg tega nam del teh strojev omogoča predelavo 60 mm viskoznihi ali sintetičnih vlaken, kar na drugem strojnem parku trenutno ni mogoče.

Omembe vredna je tudi ugotovitev, da bi dosegli z dobro surovino ter, če bi s tem obdržali isto gramaturo na vretensko uro (18,78 gr) kot smo jo dosegli v letu 1962, bi brez vsakega nadurnega dela dosegli večjo proizvodnjo kot smo jo.

$$206\ 785\ 712 \times 18,78 = 3883 \text{ ton}$$

$$12\ 716\ 067 \times 18,78 = 146 \text{ ton}$$

$$\text{Skupaj} \dots\dots\dots 4029 \text{ ton}$$

Doseči tako proizvodnjo brez nadurnega dela, pa bi pomenilo znižanje stroškov na enoto proizvoda, kar bi se odrazilo zopet na dohodku, produktivnosti in na porastu osebnih dohodkov.

Slaba surovina ter s tem v zvezi padec gramature na vretensko uro, je povzročila, da je produktivnost stagnirala.

Produktivnost je v letu 1962 v odnosu na leto 1961 porasla za 9,3 odstotka. Letos pa je v odnosu na leto 1962 celo za 4 desetinke nižja. Poleg omenjenega vzroka (slaba surovina) je vplivala na produktivnost tudi nova delovna sila, ki se je zaposlila na razširjenih strojnih kapacitetah. Ta delovna sila se je morala delu šele priučiti, zato je bila njena produktivnost zelo nizka.

Tretji vzrok, ki je tudi omembe vreden, pa so dela na rekonstrukciji in pospešeni obnovi (večja popravila) strojnega parka, ki so ga opravili pomožni obrati (vrednost del v letu 1962 je znašala 37 milij. din, letos pa 86 milij. din).

Izračuni prikazujejo stagnacijo v produktivnosti, dejansko pa so bili delavci, zaradi slabe surovine, fizično mnogo bolj obremenjeni kot katerokoli leto doslej.

Stagnacija v produktivnosti je vplivala na počasnejši porast osebnih dohodkov. Povprečni urni zaslužek se je povečal v odnosu na leto 1962 za 7,2%. Vendar imajo še na ta porast precejšnji vpliv razni dodatki, kar nazorno prikazuje naslednja tabela.

v 000.- din

	1962	1963	Razlika	Indeks 63/62
1. Struktura vkakuliranih OD bruto				
— po učinku				
od tega za: redno delo	289 123	329 577	40 454	
nadurno delo 100 %	11 496	16 109	4 613	
nadure 50 %	5 748	8 054	2 306	
skupaj	306 367	353 740	47 373	115,5
— dodatek za nočno delo	5 253	8 045	2 792	
— nadomestilo OD — prazniki	8 329	10 470	2 141	
— dopusti	24 782	27 623	2 841	
— draginjski dodatek	1 158	4 882	3 724	
— dodatek za stalnost	6 071	2 340	— 3 731	
— nagrade ob upokojitvi	1 046	897	— 149	
— nagrade	75	141	66	
— honorarji notranjih sodelavcev	1 015	630	— 385	
— prispevek za Skoplje	—	1 330	1 330	
Vkalkulirani osebni dohodki skupaj	354 096	410 098	56 002	115,8
2. Ure, ki bremene čisti dohodek				
— redne ure	1 334 890	1 439 140	104 250	
— nadure	48 881	65 009	16 128	
— opravljene ure skupaj	1 383 771	1 504 149	120 378	108,7
— neopravljene ure	153 209	164 237	11 028	107,2
letni dopust	115 083	118 498	3 415	
prazniki	38 126	45 739	7 613	
izvršene in neizvršene ure	1 536 980	1 668 386	131 406	108,5
Neto izplačilo	223 080	259 568	36 488	116,4
od tega: — dopolnilni prorač. prispevek	4 869	6 154	1 285	126,3
— čisto izplačilo	218 211	253 414	35 203	116,1
ϕ neto urni zaslužek	145,1	155,5	+ 10,4	107,2

Porast mase za 56 002/m ali za 15,8% pa je bil v glavnem porabljen za novo delovno silo, ki se je zaposlila tekom leta 1963.

V začetku leta je podjetje zaposlovalo 697 delavcev, na koncu leta pa že 758 delavcev.

Povprečna zaposlitev je bila naslednja:

1962 . . . . . 659 oseb
1963 . . . . . 712 oseb

Važnejši tehnični pokazatelji proizvodnih enot pa so naslednji:

Delovna skupnost — predilnica

Za obdobje	1962	1963	Indeks 63/62
Proizvodnja v kg			
Enojna preja in flyerski stenj			
Efektiva — izvršeno	3 884 989	4 002 410	103,0
— planirano	3 900 000	3 850 000	
— Indeks	99,6	103,9	
Baza			
— izvršeno	4 078 387	4 259 857	104,7
— planirano	3 900 000	3 850 000	
— Indeks	104,8	110,5	

Za obdobje	1962	1973	Indeks 63/62
Proizvodnja preje po asortimanu v tonah			
— preja skupaj	3 885,0	4002,4	103,0
od tega — bombažna	3 452,3	3437,5	99,5
— stanična	431,8	554,0	128,3
— sintetična	— 0,9	10,9	—
Po kakovosti je bilo:			
— regularnih kopsev	3 773 287	3 769 148	99,8
— deformiranih kopsev	53 375	146 547	274,5
— izmeček v ‰	1,41	3,89	
Gramska produkcija na vretensko uro			
V efektivni — na maksimalne vrh	18,78	17,28	92,0
— na efektivne vrh	19,51	17,81	92,2
— ϕ Nm	34,89	34,84	—
V bazi — na maksimalne vrh	19,99	18,76	93,8
— na efektivne vrh	20,76	19,34	93,1
Produktivnost			
— dosežena proizvodnja v 100 efektivnih urah	432,5 kg	427,6 kg	98,8
Koriščenje vretenskih kapacitet			
— izkoristek: montirane vrh	77,32	77,12	99,7
maksimalne vrh	96,27	96,98	100,7

Delovna skupnost — sukalnice

Za obdobje	1962	1963	Indeks 63/62
Proizvodnja v kg			
Sukana preja			
Efektiva — izvršeno	369 861	672 405	181,8
— planirano	360 000	538 451	149,6
— Indeks	102,7	124,9	121,6
Baza — izvršeno	372 075	689 939	185,4
— planirano	360 000	535 031	148,6
— Indeks	103,4	128,9	124,7
Previta enojna preja			
V efektivni	10 665	18 576	174,2
V bazi	18 503	18 428	99,6
ϕ Nm	51,06	32,86	64,4
Previta sukana preja			
V efektivni	190 681	108 455	56,9
V bazi	209 360	143 518	68,5
ϕ Nm	35,51	40,57	114,2
Gramska produkcija na vretensko uro			
V efektivni — na maksimalne vrh	27,13	31,26	115,2
— na efektivne vrh	27,64	31,77	114,9
— ϕ Nm	33,88	31,81	99,8
V bazi — na maksimalne vrh	27,29	32,08	117,6
— na efektivne vrh	27,81	32,60	117,2
Produktivnost			
— stopnja organizacije	93,5	99,4	106,3
Koriščenje vretenskih kapacitet			
— izkoristek: montirane vrh	66,0	77,9	118,0
maksimalne vrh	98,1	98,3	100,2

Delovna skupnost — stročnarne

Za obdobje	1962	1973	Indeks 63/62
Proizvodnja v kg			
Stročnice — izvršeno			
— planirano	288 947	297 789	103,1
— indeks	260 000	280 000	107,7
	111,1	106,4	
Zbrane cevke: — mehke	5 504	15 116	274,6
— trde	69 834	21 830	31,3
Skupaj	75 338	36 946	49,0
Produktivnost — stopnja organizacije			
	91,8	102,9	112,1

Tehnični pokazatelji proizvodnih enot kažejo viden napredek v odnosu na preteklo leto. To bi se moralo odraziti tudi na celotnem dohodku in dohodku. Če pogledamo celotni dohodek, bi videli, da je le-ta v visokem porastu v primerjavi z letom 1962. Povečal se je za 26,5 %, medtem ko je dohodek porastel samo za 7,1 % ali v absolutnih zneskih

	v 000 din			
	1962		1963	
celotni dohodek	2 911 481	100,0	3 684 808	100,0
poslovni stroški	2 406 824	82,7	3 144 012	85,3
dohodek	504 657	17,3	540 796	14,7

Iz strukture je razvidno, da so poslovni stroški v visokem porastu, kar je imelo močan vpliv na dohodek, tako da je le-ta v primerjavi s celotnim dohodkom v malenkostnem porastu.

Poleg napredka, ki ga kažejo tehnični pokazatelji, smo dosegli tudi druge poslovne uspehe kot so: prodaja, zmanjšanje zaloga gotovih izdelkov, znižanje salda dolžnikov in znižanje stroškov, na katere lahko sami vplivamo.

Prodaja je bila med letom zelo ugodna, tako da smo prodali celotno proizvodnjo leta in še 55 ton preje iz leta 1962. Zaradi tega se je znižala zaloga gotovih izdelkov na koncu leta na 100 ton, medtem ko je bila na začetku leta 155 ton.

Z boljšo izterjevalno politiko smo znižali dolg kupcev od 389 na 327 milij. din. Zaradi večjih obratnih sredstev, s katerimi so razpolagali kupci, ter ugodnejših pogojev, ki smo jih dali v začetku leta za takojšnje plačilo, so le-ti mnogo bolj koristili kasaskonto. Lansko leto je za ta namen odstopilo podjetje od realizacije 18 milij. din, letos pa 34 milij. din.

Znižanje stroškov smo dosegli pri režijskem materialu in varnostni obleki.

Če primerjamo letošnje stroške z lanskimi, so za 326 milij. din večji. Ker pa je del teh stroškov nastal zaradi večje proizvodnje, kot npr. poraba surovine, elektrike, osebnih dohodkov, moramo le-te odšteti, da dobimo samo tiste stroške, ki so se povečali zaradi podražitve ali spremembe predpisov.

Zaradi večje proizvodnje so stroški večji za 145 milij. din, razlika od 326 milij. din, t. j. 181 milij. din pa gre na račun podražitve in predpisov.

V največjem porastu so bili naslednji stroški v odnosu na leto 1962.

Materialni stroški se zaradi podražitve iz leta v leto večajo. V letošnjem letu so se zaradi tega povečali stroški za 32. milij. din.

Obresti od kreditov so se povečale za 10 milij. din zaradi posojil za obratna sredstva in večjih kratkoročnih kreditov, ki smo jih morali najemati, ker je distributor MATREZ zahteval, da se plača bombaž še predno ga dobimo v podjetje.

Investicijsko vzdrževanje je za 72 milij. din višje v odnosu na leto 1962. Tako visok porast je bil nujen, ker so že potrebe v letu 1962 bile mnogo višje od vkalkuliranega stroška, saj se je v tem letu porabilo za investicijsko vzdrževanje 80 milij. din. Iztrošenost strojnega parka ter hitra intervencija, pa je narekovala, da se v letu 1963 predvidi še višji znesek ter hitro zaključiti tozadevna dela, da bi lahko proizvodnja normalno tekla. V letu 1964 pa bi v ta namen bila potrebna neprimerno manjša sredstva, kar bi imelo svoj odraz na čistem dohodku za sklade podjetja.

Amortizacija se je povečala za 38 milij. din zaradi dveh vzrokov in sicer: 1. zaradi revalorizacije t. j. ponovne ocenitve osnovnih sredstev, ki se je izvršila na koncu leta 1962. Zaradi tega predpisa se je nabavna vrednost osnovnih sredstev povečala in s tem v zvezi tudi amortizacija. 2. Amortizacija je porasla tudi zaradi investicijskih naložb t. j. končanje rekonstrukcije, zaradi česar se je povečala nabavna vrednost osnovnih sredstev preko 380 milij. din, kar je imelo zopet velik vpliv na povečanje amortizacije.

Amortizacija predstavlja v ceni proizvoda kot strošek, vendar sredstva, ki se formirajo na osnovi tega stroška, za podjetje niso izgubljena, ker se tekom leta odvajajo v poslovni sklad in jih podjetje koristi ali za obratna sredstva, ali pa investicijske namene. Porast amortizacije za 38 milij. din pa je vplival, da je bil za tolikšen znesek manjši dohodek, nadalje čisti dohodek in nepokrite plače.

Omenjeno povečanje stroškov pa je v drugi polovici leta, ko nismo več poskusno obratovali in smo morali obračunavati vse obveznosti do družbe (obresti od poslovnega sklada in prispevek iz dohodka) znižalo. Dohodek tako, da ga je zmanjkalo za pokritje obračunanih osebnih dohodkov. Zato smo morali v ta namen koristiti sredstva rezervnega sklada, ki se v ta namen nabirajo tudi v skladu ter z njimi pokriti nepokriti del osebnih dohodkov.

Iz vsega navedenega gradiva lahko zaključimo, da nekriti osebni dohodki ne izvirajo iz slabega gospodarjenja, temveč so posledica višje sile.

Zato se nalaga v letu 1964 skrbno varčevanje z vsemi materiali in prizadevanje za čimvečjo produktivnost ter izbiro takšnega asortimana preje, ki je najbolj donosen. To zahteva prizadevanje celotnega kolektiva, kar smo pokazali v začetku 1964. leta z velikimi proizvodnimi dosežki.

A. K.

Delo DS in UO

10. decembra 1963 je DS

potrdil predlog plana za leto 1964 s tem, da se je prvotni predlog plana za sukalnico znižal za 10 %, obravnaval in vzel je na znanje izvršitev plana v novembru 1963,

potrdil je plan proizvodnje za december 1963, obravnaval je prošnjo »Elektrodvigala« iz Ljubljane za oddajo montažnega skladišča v najem. Ker predlog ni bil dovolj pripravljen, DS na tem zasedanju ni zavzel dokončnega stališča pač pa je imenoval posebno komisijo za dokončno pripravo predloga, obravnaval je razne prošnje za dotacije, ki jih je zavrnil, ker ni sredstev na skladu skupne porabe,

obravnaval je prošnjo podjetja »Interplet« Brčko za odpis zamudnih obresti in prošnji ni ugodil, sklenil je, da je treba pregledati obračun osebnih dohodkov za stročnarno za november 1963 in o tem poročati na delovni skupnosti stročnarne,

sklenil, da se spremeni obračunska postavka za delovno mesto kurir iz dosedanjih 185 točk na 250 točk,

obravnaval je vlogo Občinske skupščine Litija odn. predlog, da bi Predilnica Litija zagotovila osnovo za razvoj kovinske industrije v občini z osamosvojitvijo naše mehanične delavnice. Člani DS so bili mnenja, da naša mehanična delavnica opravlja vsa dela v zvezi z vzdrževanjem in rekonstrukcijo strojev in da so dela, ki jih opravimo v lastni delavnici cenejša in hitreje opravljena in osamosvojitve v času, ko še vršimo rekonstrukcijo ne bi bila primerna. Na drugi strani pa tudi grede dela, ki jih opravimo v lastni delavnici, na režijske stroške, če pa bi ta dela izvrševalo uslužnostno podjetje, bi stroški bremenili investicijsko vzdrževanje. Zato je DS sklenil, da v dani situaciji ni možno odstopiti mehanične delavnice, ker bi imelo to neugodne posledice pri nadaljnjem razvoju podjetja.

27. decembra 1963

je DS obravnaval poročilo direktorja v imenu komisije za oddajo skladišč v najem. Med tem časom

se je ugotovilo, da »Elektrodivigalo« Ljubljana ni več zainteresirano za te prostore, ker jih je dobilo že v Ljubljani,

za leto 1964 je določil 3 %-no stopnjo za investicijsko vzdrževanje,

potrdil je plan investicijskega vzdrževanja za leto 1964,

sklenil je, da se zvišajo osebni dohodki zaposlenih od 180 in 185 točk na 200 točk, kar naj bi bila najnižja obračunska postavka v podjetju,

obravnaval je predlog za povišanje obračunskih postavk za delovna mesta: vodja elektroobrata, priprava dela v službi vzdrževanja ter plan in analize,

obravnaval je predlog komisije za prehod na 42-urni tednik. Komisija je pripravila več variant. Ena izmed teh bi bil prehod na 4 izmensko delo. Za preizkus tega načina dela je komisija predlagala, da bi pričela predilnica III, ki je najmanjši oddelek in bi bilo za poskusno obratovanje potrebno sprejeti najmanj nove delovne sile.

DS je sklenil, da naj o takem načinu poskusnega dela razpravlja še sam oddelek predilnice III.

DS je obravnaval poročilo o izvršenih nadurah v mesecu novembru in potrdil plan nadurnega dela za I. tromesečje 1964.

DS je potrdil predlog za zvišanje osebnih dohodkov v Izvenindustrijskih obratih in sicer za 10 % zvišanje.

DS je obravnaval predlog Osnovne šole v Litiji, da bi naše podjetje prevzelo patronat nad njihovo mehanično delavnico in je prošnji ugodil.

30. januarja 1964

Ponovno je razpravljal o predlogu za zvišanje obračunskih postavk za nekatera delovna mesta in sklenil, da se zvišajo obračunske postavke delovnih mest:

vodja elektroobrata	od 535 na 580 točk
priprava dela v sl. vzdrževanja	od 510 do 560 točk
plan in analize	od 500 na 600 točk

Potrdil je sklep prejšnjega zasedanja, da se osebni dohodki zaposlenih, ki imajo 180 točk, dvignejo na 200 točk.

Prav tako je ponovno potrdil predlog za povišanje osebnih dohodkov za Izvenindustrijske obrate za 10 % in sicer s 1. 2. 1964.

Na predlog upravnega odbora je potrdil zaključni račun IO-obratov. Odobril je kritje izgube iz odstopljenega dela prispevka iz dohodka v rezervnem skladu v višini 21 596 din in potrdil seštevek aktive in pasive v znesku 7 268 913 din.

Potrdil je zaključni račun Počitniškega doma. Odobril je seštevek aktive in pasive v znesku din 2 728 945 in odobril kritje izgube iz poslovnega sklada v višini 487 314 din.

Potrdil je inventurni elaborat od 31. 12. 1963 za podjetje. Na predlog komisije za osnovna sredstva je DS odobril odpis naslednjih, popolnoma iztrošenih predmetov: 2 vozička za prevoz, 1 lesena stena, 5 gasilskih aparatov.

Odobril je odpis inventurnih razlik pri pomožnem materialu, ker so v mejah dopustnega kala in sicer viška 4380 din in manjka 1804 din.

Odobril je odpis 16 kom. stolov Počitniškega doma in 15 vrtnih stolov ter 1 vrtnega senčnika, pri stanovanjski koloniji pa 5 postelj, 1 mize in 10 komadov žimnic.

Potrdil je proizvodni plan za februar 1964.

Vzel je na znanje poročilo o izvršitvi plana v januarju 1964. Za januar je bilo planirano 318 ton, izdelano pa 390 ton v efektivi. V bazi pa je bilo planirano 343 ton, proizvedeno pa 390 ton. Planirana prodaja je bila presežena za 10 %.

Glede na to, da je bilo na DS iznešeno, da so delavke za nadurno delo premalo stimulirane, še posebno, ker ga opravljajo večinoma v nočnem času, je DS sprejel sklep, da se opravi v predilnici poskus glede obračunavanja nadurnega dela in sicer tako, da vse dni v mesecu dela ena delavka v nadurnem delu,

druga pa samo redni delovni čas brez nadur. Tako poskusno delo se prične s 1. 2. 1964. Na podlagi tega se bo primerjal osebni dohodek zaposlenih, ki delajo v nadurah in tistih, ki nadur ne izvršijo.

DS je potrdil predlog sprememb Pravilnika za Izvenindustrijske obrate. Potrdil je nov naziv »Obrat družbene prehrane — menza Predilnice Litija« — in predmet poslovanja.

Potrdil je poročilo o inventurnem popisu v Počitniškem domu in odobril odpis inventurnih razlik.

Odobril je poročilo o izvršenem inventurnem popisu na Izvenindustrijskih obratih, odobril odpis iztrošenega drobnega inventarja, za inventurni primanjkljaj pri materialu pa je osebno obremenil upravnika za znesek 4265 din. Delno je obremenil za primanjkljaj drobnega inventarja prizadeto osebje točilnice za din 1156, osebje kuhinje pa za din 2800. Primanjkljaj tuje embalaže v znesku din 13 350 v celoti bremeni prizadete osebe v menzi.

DS je obravnaval in vzel na znanje poročilo o službenem potovanju tov. Peterca Braneta v Zapadno Nemčijo.

Odobril je prodajo avtobusa TAM Pionir z licitacijo ali neposrednim dogovorom.

Odobril je nakup 10 kom. štiridelnih pločevinastih garderobnih omaric za sukalnico.

Potrdil je predlog pravilnika o službi zavarovanja v podjetju (čuvajski službi).

Odobril je, da sindikalno članarino 0,6 % obračunava blagajna podjetja in jo odvaja preko banke Občinskemu sindikalnemu svetu. Članarina se odteguje pri izplačilu osebnih dohodkov.

Upravni odbor je na seji dne 22. 11. 1963 obravnaval naslednje:

Vzel je na znanje plan službenih potovanj za november 1963 in naknadno potrdil neplanirana izvršena službena potovanja v oktobru 1963.

Odobril je tov. Jelnicarju Hariju 1 mesec izrednega dopusta za potovanja v Sirijo, kjer je prevzemal bombaž. Osebnih dohodke za čas njegove odsotnosti je refundiralo Predilnici Litija podjetje »Jugospekt« iz Ljubljane.

Vzel je na znanje poročilo o predosnutku Statuta podjetja in ga dal v razpravo kolektivu.

Sklenil je, da ustreza komisija pripravi predlog spremembe Pravilnika o delitvi ČD in OD glede povračila potnih stroškov v službo in domov ter ga predloži delavskemu svetu v obravnavo in potrditev.

Sklenil je, da se s 1. 11. 1963 spremeni 13. člen Poslovnika Tovarniškega obveščevalca s tem, da se zvišajo honorarji za objavljene članke v glasilu.

Dne 18. 12. 1963 je UO

sklenil, da se tov. Stvarniku, strojnemu ključavničarju, vračajo potni stroški za prevoz na delo od vstopa v podjetje.

Obravnaval je poročilo o pripravah za prehod na skrajšan delovni čas.

Odobril je tov. Peterca Branetu, vodji kontrolne službe, službeno potovanje v Zapadno Nemčijo na mednarodno zasedanje o preizkušanju bombaža.

Vzel je na znanje poročilo o službenih potovanjih v novembru in potrdil neplanirana izvršena službena potovanja v novembru 1963.

Na predlog komisije za štipendije je izbral štipendistko Ljudmilo Medved, študentko VII. semestra Medicinske fakultete, stomatološki oddelek.

Dne 29. 1. 1964

Vzel je na znanje poročilo o zaključnem računu IO-obratov in ga dal v razpravo in potrditev delavskemu svetu.

Vzel je na znanje poročilo o zaključnem računu Počitniškega doma za leto 1963 in ga dal v razpravo in potrditev delavskemu svetu.

Vzel je na znanje poročilo o inventurnih razlikah pomožnega materiala, ki predstavlja višek v znesku din 4380 in manjka v znesku din 1804. Ker je ugotovljeni primanjkljaj v majhnih količinah in v mejah

dopustnega kala, je predlagal upravni odbor delavskemu svetu, da se knjži na neposlovne izdatke, višek pa na neposlovne dohodke.

UO je obravnaval poročilo o inventurnem elaboratu osnovnih sredstev za podjetje, počitniški dom in pri stanovanjski skupnosti per 31. 12. 1963 in ga predlagal delavskemu svetu v obravnavo in potrditev.

Prav tako je obravnaval poročilo o inventurnem popisu drobnega materiala in embalaže v počitniškem domu per 31. 12. 1963 in ga predlagal DS v obravnavo in potrditev.

UO je obravnaval in se seznanil z osnutkom pravilnika za Izvenindustrijske obrate in z osnutkom pravilnika o čuvajsko-vratarski službi in oba osnutka predlagal v obravnavo in potrditev delavskemu svetu.

Potrdil je plan letnih dopustov za leto 1964.

Vzel je na znanje plan službenih potovanj za mesec januar in februar 1964 in ga potrdil. Naknadno je še potrdil izvršena neplanirana službena potovanja v decembru 1963.

DS je obravnaval poročilo komisije za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij

V II. polletju 1963 je imela komisija 9 sej, svet delovne skupnosti sukalnice pa 2 seji, na katerih sta oba organa obravnavala prošnje za sprejem delovne sile.

Stanje delovne sile 31. 6. 1963			729
	Moški	Zenske	
Sprejeti v II. polletju 1963	15	56	71
Odšlo iz podjetja v tem času	9	22	31
Stanje delovne sile 31. 12. 1963			769
Sprejeti delavci v:			
predpredilnico	1	5	
mikalnico	3		
predilnico I	1	2	
predilnico II	1	2	
predilnico III		8	
vlagalnico	1	1	
sukalnico		29	
čistilnico odpadkov	2		
čiščenje strojev		2	
remont	2		
obratne delavnice	1		
zidarska skupina	1		
stročnarna	1	4	
uslužbenci		1	
		(štipendistka)	
pomožno osebje		1	
počitniški dom, menza	1	1	
	15	56	

Vzroki prenehanja delovnih razmerij

odpoved delavca	3	1	
invalidsko upokojeni		2	
upokojeni		11	
razrešitev v poskusnem roku		1	
sporazumno prenehanje del. raz.	1	2	
po pogodbi (del. raz. za dol. čas)		1	
zaradi 7 zaporednih neopr. izost.		4	
disciplinski odpust	1		
k vojakom	4		
	9	22	

Primerjava s I. polletjem 1963

	I. polletje	II. polletje	Skupaj
Sprejeti	72	71	143
Razrešeni	13	31	44
Stanje delovne sile 31. 12. 1962	670		
Sprejeti v letu 1963		143	
Razrešeni v letu 1963		44	

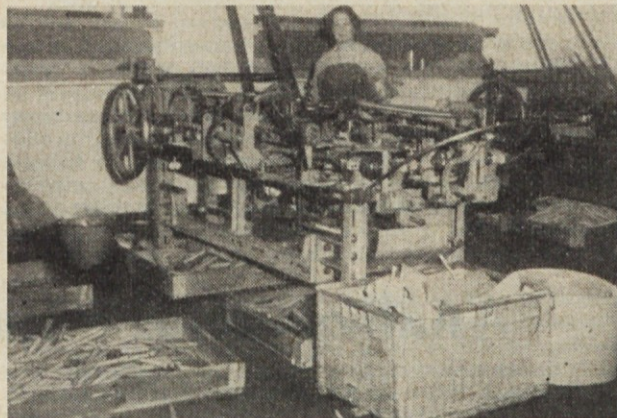
Stanje delovne sile 31. 12. 1963 769 (od tega 1 vajenec)

L. R.

Obnavljanje strojnega parka v stročarni

V naši stročarni so stroji starejšega tipa in dotrajani. Zaradi tega je bilo nujno potrebno pristopiti k postopni rekonstrukciji posameznih strojev.

Pri rekonstrukcijskih delih so predvsem tesno sodelovali mojster oddelka tov. Brovč Anton, vodja izmene tov. Groboljšek Jože in vodja mehanične delavnice tov. Bizjak Konrad. Za rekonstrukcijo odnosno izdelavo novih strojev podjetje ni imelo potrebnih načrtov, zato je tov. Bizjak v sodelovanju s tov. Brovčem izdelal nov prototip stroja za izdelovanje papirnatih cevk. Novi načrti so upoštevali vse dobre lastnosti starih strojev, medtem ko so bili posamezni meha-

Posluževalka ob novem stroju za izdelovanje papirnatih cevk

nizmi stroja izdelani po lastnih zamislih. Po izdelanih načrtih so bili strojni deli vliiti v Livarno Ivančna Gorica. Obdelava odlitkov in sestava samega stroja pa je bila izvršena v naši mehanični delavnici. Doslej sta bila izdelana že dva taka stroja in obratujeta že nekaj mesecev. Prednost novih strojev je predvsem v zmanjšanju zastojev in zmanjšanju odpadkov. Tudi posluževanje novih strojev je varnejše, ker je urejena za pogon in ustavitve stroja mehanična zaustavka (sklopka). Predvidoma bosta v tekočem letu izdelana 2 nova stroja, ostala dva pa bosta le predelana.

Z lastno izdelavo strojev so podjetju prihranjena znatna sredstva.

Tehnični podatki novega stroja:

Produkcija:

Warcops papirnate cevke 130 kg v 7,5 urah,

Warcops večji format 170 kg v 7,5 urah.

F. L.

Bolniški izostanki v letu 1963

Bolniški stalež za leto 1963 je znašal 6,95% in je v primerjavi z letom 1962, ko je bil 7,60%, torej nižji za 0,65%. Kljub znižanju je odstotek bolniških izostankov še vedno nad republiškim povprečjem za tekstilno industrijo. Zaradi bolezni in poškodb je bilo izgubljenih 15 749,5 dni. Od tega v breme socialnega zavarovanja 5995,5 dni, t. j. 38,1%, v breme podjetja pa 9754 dni, t. j. 61,9%. Komunalni zavod za socialno zavarovanje nam je odstopil za izplačilo bolniških izostankov do 30 dni (4,43%) 11 687 374 dinarjev, izplačane hranarine pa je bilo za 8 412 852 dinarjev. Podjetje je prihranilo 3 274 522 dinarjev. Ta sredstva se lahko prenesejo kot rezerva za izplačilo hranarine do 30 dni v letu 1964. Uporabijo pa se lahko po sklepu DS tudi za zdravstveno varstvo članov delovnega kolektiva.

Dodatnega prispevka za zdravstveno zavarovanje je podjetje plačalo 7 796 498 dinarjev. Invalidskega dodatka pa je bilo izplačanega 2 514 999 dinarjev.

Ta sredstva so bila plačana iz materialnih stroškov. (Pojasnilo o prispevkih za socialno zavarovanje smo objavili v Tovarniškem obveščevalcu št. 4—5 iz leta 1963.)

Dodatni prispevek za zdravstveno zavarovanje se določa po letnih izdanih sredstvih po panogah industrije.

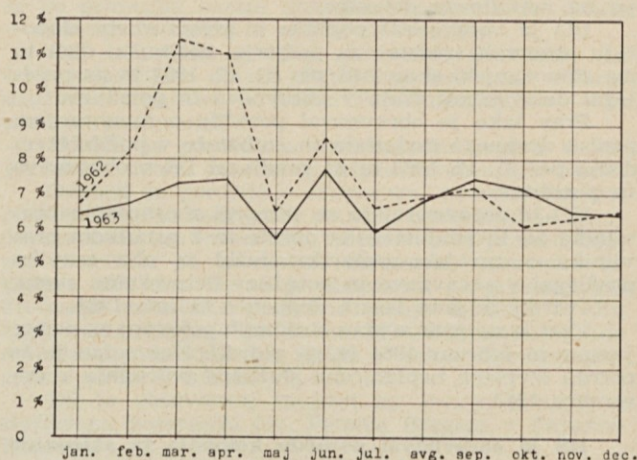
Ker je v komunalni skupnosti Ljubljana-Moste-Litija Predilnica Litija edino večje podjetje tekstilne industrije na območju komunalne skupnosti, lahko z zmanjšanjem izdatkov za zdravljenje odločilno vplivamo na določanje višine odstotka, ki ga mora plačevati naše podjetje.

Višina odstotka za invalidski dodatek se pa določa z ozirom na število invalidnih in plačanih prispevkov v tekstilni industriji.

Iz navedenega vidimo, da z zmanjšanjem obolenj z daljšim staležem, zmanjšujemo tudi vplačana sredstva za zdravstveno in invalidsko zavarovanje.

Ta obolenja pa lahko preprečujemo z zdravstveno vzgojo, dviganjem življenjskega standarda, večjim vlaganjem sredstev v higiensko-tehnično varstvo (izboljšanje delovnih pogojev) in v nemali meri s prizadevanji za pravilno izkoriščanje bolniškega staleža.

ODSTOTEK BOLNIŠKIH IZOSTANKOV V LETU 1963 V PRIMERJAVI Z LETOM 1962

V mesecu maju bo izvedena tudi splošna fluorografska akcija (slikanje pljuč) za vse odrasle prebivalce v naši občini, z namenom, da se pravočasno odkrijejo morebitna pljučna obolenja.

F. L.

Analiza nesreč na delu v letu 1963

V letu 1963 je delovni kolektiv Predilnice Litija dosegel izredno dobre uspehe. Dosežena je bila rekordna proizvodnja enojne in sukane preje. Tudi v prizadevanjih za večjo varnost pri delu je uspelo posameznim proizvodnim oddelkom zmanjšati obratne poškodbe.

V primerjavi z letom 1962 je bilo v letu 1963 obratnih poškodb:

1962. leta 47 poškodb s 688 izgubljenimi dnevi,
1963. leta 39 poškodb s 396 izgubljenimi dnevi.

Zaradi dveh obratnih poškodb iz leta 1962, je bilo še v letu 1963 izgubljenih 224 dni (224 + 464 = 688 dni), 4 poškodbe so bile resnejšega značaja, vendar v letu 1963 ni bilo primera invalidnosti.

Varnostna služba je vsako poškodbo skrbno preanalizirala in podvzela primerne ukrepe za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti. Z varnostno vzgojo zaposlenih, sodelovanjem z mojstri in službo vzdrževanja, je uspelo v posameznih oddelkih zmanjšati poškodbe. **Lep napredek je bil dosežen v predilnici I, kjer v letu 1963 pri 130 zaposlenih ni bilo primera poškodb.** Občutno so bile zmanjšane poškodbe še v mehanični delavnici in pri transportnih delavcih. Na varno delo ima velik vpliv dobra organizacija pri delu, izurjenost in ustaljenost zaposlenih. Tako v predilnici I v letu 1963 ni bilo večjih sprememb, kar pa ne moremo trditi za sukalnico in mikalnico, kjer je bilo več premestitev in novosprejetih delavcev.

V primerjavi z letom 1962 je bilo po posameznih oddelkih v letu 1963 poškodb:

Oddelek	Primeri		Izgubljeni dnevi		Razlika		Pogostnost nezgod na 100 zaposlenih	
	1962	1963	1962	1963	primeri	izgubljeni dnevi	1962	1963
1. Čistilnica	4	5	34	39	+ 1	+ 5	13,7	15,6
2. Mikalnica	—	5	—	63	+ 5	+ 63	1,9	6,5
3. Predpredilnica	2	3	17	53	+ 1	+ 36		
4. Predilnica I	9	—	105	—	— 9	— 105		
5. Predilnica II	7	5	189	41	— 2	— 148	5,4	3,8
6. Sukalnica	1	6	3	61	+ 5	+ 58	2,0	8,0
7. Stročarna	2	4	34	43	+ 2	+ 9	11,1	22,2
8. Mehanična delavnica	7	2	40	16	— 5	— 24	26,0	7,1
9. Vlagalnica	1	1	3	6	—	+ 3	3,1	3,3
10. Transport	6	1	172	10	— 5	— 162	30,0	4,3
11. Zidarji	1	3	7	16	+ 2	+ 9	25,0	60,0
12. Elektrodavnica	—	—	—	—	—	—	—	—
13. Valčkarna	—	—	—	—	—	—	—	—
14. Remont I	2	—	48	—	— 2	— 48	15,6	7,4
15. Remont II in ČK	3	3	16	31	—	+ 15		
16. Menza in počitniški dom	1	1	3	17	—	+ 14	6,7	6,6
17. Pomožno osebje	1	—	17	—	— 1	— 17	7,1	—
18. Nameščenci	—	—	—	—	—	—	—	—
Skupaj	47	39	688	396	— 8	— 292	7,0	5,4

Od 39 poškodovancev v letu 1963 je bilo 21 žena in 18 moških. Na izmenah je bilo poškodovanih 27 oseb; stalno zaposlenih na dnevni izmeni pa 12 oseb. 12 oseb je bilo poškodovanih na jutranji, 12 na popoldanski in 3 osebe na nočni izmeni. Značilno je, da je najmanj poškodb na nočni izmeni.

Sestav ponesrečenih po kvalifikaciji:

1. nekvalificirani delavci — 1;
2. polkvalificirani delavci — 15;
3. kvalificirani delavci — 23.

Razčlenitev poškodb je sledeča:

Prsti	Desno	Levo	Skupaj
Palec	1	4	5
Kazalec	2	5	7
Sredinec	4	4	8
Prstanec	3	—	3
Mezinec	—	1	1

Najbolj je izpostavljen poškodbam kazalec in sredinec obeh rok. Skupno je bilo na rokah poškodovanih 28 oseb, na nogah 6 oseb, na očeh 4 osebe in hrbtenici 1 seba.

Povprečno pride na 1 poškodbo 10 izgubljenih dni.

Po virih poškodb je bilo:

Material	17 primerov
Orodje	6 primerov
Stroji	13 primerov
Tla, stopnice	3 primeri

Ako prištevamo prekladanje, potiskanje, prenašanje materiala k transportu, je bilo 50% poškodovanih pri teh delih.

Po vzroku poškodbe je bilo:

1. Naglica dela, utrujenost . . . . . 10 primerov
2. Nepazljivost . . . . . 14 primerov
3. Nesmotrn način dela . . . . . 3 primeri
4. Slaba organizacija dela . . . . . 4 primeri
5. Bolezenske in psihične motnje . . . . . 4 primeri
6. Zatrpani delovni prostori . . . . . 3 primeri
7. Neupoštevanje varnostnih predpisov . . . . . 1 primer

Prave vzroke poškodb je težko ugotoviti, ker vpliva na posamezno poškodbo več vzrokov.

Starost poškodovancev

Če primerjamo poškodovance po starosti, je bilo 15 oseb poškodovanih v starosti nad 48 let. V starosti do 30 let pa je bilo poškodovanih 8 delavcev, kar nas opozarja, da se poškodujejo predvsem starejši in mlajši člani delovnega kolektiva.

Glede na zaposlitev na delovnem mestu, kjer je prišlo do poškodbe, je bilo primerov:

1. do 1 leta na delovnem mestu 9 primerov;
2. od 2—5 let na delovnem mestu 2 primera;
3. od 5—10 let na delovnem mestu 8 primerov;
4. od 10—15 let na delovnem mestu 7 primerov;
5. od 15—20 let na delovnem mestu 9 primerov;
6. od 30—35 let na delovnem mestu 1 primer.

Iz primerjave je razvidno, da se poškodujejo zaposleni z manjšimi delovnimi izkušnjami in bomo morali v bodoče bolj paziti pri premestitvah iz delovnega mesta na drugo delovno mesto. Komisija za higiensko tehnično varstvo vabi celotni delovni kolektiv k sodelovanju, v prizadevanjih za zmanjšanje poškodb. S skupnimi naporami nam bo uspelo preprečiti marsikatero, tudi težko poškodbo.

Zato javljajte mojestrom odnosno varnostni službi vsako ugotovljeno pomanjkljivost v oddelku, ker bomo le s skupnim sodelovanjem dosegli primeren uspeh v tekočem letu.

F. L.

Poškodbe na poti na delo in iz dela v preteklem letu

Tudi nesreč na poti na delo in iz dela je bilo v letu 1963 manj kot v letu 1962.

V letu 1962 je bilo 13 nesreč s 126 izgubljenimi dnevi in 1 smrtna poškodba.

V letu 1963 je bilo 5 primerov s 60 izgubljenimi dnevi.

Komisija za prometno varnost, ki jo je v letu 1963 imenoval delavski svet, si je prizadevala, da so se vse ugotovljene pomanjkljivosti na transportnih poteh v samem podjetju, kakor tudi na dovoznih poteh v neposredni bližini tovarne, po možnosti odpravile. Naša komisija je tudi tesno sodelovala z občinsko komisijo za prometno varnost.

Pota in prehodi v naši občini še dolgo ne bodo tako urejeni, da bi povsem zagotavljali osebno varnost občanov. Zato opozarjamo člane kolektiva, da imajo svoja vozila v redu in da so pazljivi pri prehodu čez cestišča in železniške prehode. Naša življenja so nenadomestljiva, zato bodimo previdni tudi izven dela. Dnevno beremo obvestila o prometnih nesrečah s smrtnim izidom in to tudi na območju Litijskega jezera.

Pretekli mesec sem obiskal Zavod za rehabilitacijo invalidov v Ljubljani. V Zavodu so invalidi brez rok, nog ali z ostalimi okvarami, kateri se usposablajo za novo življenje. Vzroki invalidnosti so predvsem zaradi prometnih nesreč.

Ako analiziramo nesreče na poti na delo in iz dela v podjetju, vidimo, da so se 4 poškodovanci poškodovali s kolesom in 1 pešec. Značilno je, da so bile tri poškodbe v zgodnjih jutranjih urah in to predvsem zaradi slabo vzdrževanih cest in poledice. Tudi v tekočem letu želi komisija v prizadevanju za večjo prometno varnost, tesno sodelovanje celotnega delovnega kolektiva in ostalih organov na območju Litijskega jezera, katerim je poverjena skrb za prometno varnost.

F. L. — L. P.

Delo zobne ambulante v podjetju

Pomanjkanje zobozdravstvenega kadra v naši občini je privedlo organe delavskega samoupravljanja našega podjetja do sklepa, da smo v podjetju odprli v maju 1963 obratno zobno ambulanto.

Delo v ambulanti vršita pod okriljem tukajšnjega Zdravstvenega doma dip. dentistka tov. Zdenka Koren in asistentka Erika Toplak.

Da je bil sklep delavskega sveta pravilen, dokazuje dejstvo, da je bilo v letu 1963 izvršenih:

- 203 preventivnih pregledov,
- zalivk 676
- ekstrakcij 441 (puljenje zob)
- nadomeščeni zobje iz kovine (vključno proteti-
- ka) 272 primerov,
- izdelanih protez 52 primerov

Po mesecih je znašala vrednost izvršenih del (skupno z vrednostjo materiala in plačilom izvršene protetike):

Maj	120 441 din
Junij	290 995 din
Julij	390 093 din
September	215 251 din
Oktober	384 167 din
November	272 126 din
December	150 624 din

Skupaj 1 823 679 din

Iz podatkov je razvidno, da je bilo v razmeroma kratkem času (ob 3 × tedenski ordinaciji) izvršenih zelo veliko zobnih storitev. Kljub stalni vrsti v čakalnici je bilo v tem kratkem času popravljeno zobovje že mnogim članom.

Obiskovalci ambulante so z izvršenimi deli in samim odnosom do pacienta, zelo zadovoljni.

Nezgode v novembru in decembru 1963

V mesecu novembru so bile 3 obratne nezgode s 44 izgubljenimi dnevi.

Ponesrečili so se:

1. Tomše Stanislav, roj. 12. 10. 1934, remontni ključavničar. Pri nameščanju uteži pod sukalnim strojem, mu je utež zdrsnila iz roke in mu poškodovala kazalec leve roke.

2. Simončič Marija, roj. 3. 9. 1935, predica. Na poti na delo je ponesrečenki na mokrem stopnišču spodrsnilo, da je padla in se udarila v desno nogo.

3. Kepa Leopold, roj. 24. 8. 1915, delavec pri odpiranju bal. V trenutku, ko je hotel odstraniti vrstico na bombažni bali je sodelavec s sekačem presekal obročno železo, kateri ga je oplazil na desni nogi nad stopalom.

V mesecu decembru so bile 4 obratne nezgode s 36 izgubljenimi dnevi.

Ponesrečili so se:

1. Kolednik Ana, roj. 1. 8. 1909, posluževalka mikalnikov. Poškodovanka je hotela med obratovanjem mikalnika odstraniti nabrani bombaž med nosilcem zaščitnega okrova in snemalnim valjem, pri čemer ji je snemalni boben poškodoval palec leve roke.

Poleg dentisteke ima tudi asistentka tov. Erika Toplak v zobni ambulanti vedno polne roke dela

Tistim, ki pa še čakajo, da pridejo na vrsto sporočamo, da je bilo v mesecu februarju sprejetih ca. 50 novih pacientov in tako bodo postopoma prišli na vrsto tudi ostali člani delovnega kolektiva, v kolikor se ne bodo poslužili uslug v Zdravstvenem domu Litija.

Iz razgovora z dentistko tov. Korenovo ugotavljamo vse priznanje organom samoupravljanja za izkazano razumevanje in pomoč.

L. F.

2. Dragar Ana, roj. 29. 7. 1920, predica. Na poti na delo je ponesrečenka padla s kolesom na kup gramoza in si poškodovala levo oko in ramo.

3. Borišek Franc, roj. 4. 1. 1909, transportni delavec. Pri izdelavi zabojev je ponesrečencu odskočil žičnik iz zaščitnega kotnika v levo oko in mu ga poškodoval.

4. Zimšek Zofija, roj. 27. 3. 1946, previjalka. Pri nameščanju vretena na previjalnem stroju je ponesrečenki zašel prst med vodilo niti bobna in ji poškodoval sredinec desne roke.

Nezgode v januarju 1964

V mesecu januarju 1964 je bilo 7 obratnih nezgod s 76 izgubljenimi dnevi.

Ponesrečili so se:

1. Drnovšek Bernardina, roj. 21. 4. 1937, predica. Na poti na delo ji je na poledeneli cesti kolo spodneslo, da je padla in si poškodovala koleno leve noge.

2. Anžur Angela, roj. 28. 7. 1924, predica. Na poti na delo je ponesrečenki na poledeneli cesti spodrsnilo, da je padla in se udarila v glavo.

3. Vidic Slava, roj. 9. 10. 1926, posluževalka raztezalke. Pri odstranjevanju smeti izpod stroja se je poškodovanka zadržala ob lesen ročaj žimnate metle v dlan leve roke.

4. Mandelj Karel, roj. 17. 8. 1931, ključavničar. Pri brušenju železne plošče za kabel-glavo je poškodovancu zdrknila plošča na stran in mu obrusila desno roko v zapestju.

5. Repovž Alojzija, 3. 3. 1940, predica. Pri čiščenju valjčkov je ponesrečenki medeninasta kljukica spodletela, tako da se je urezala v dlan desne roke.

6. Čarman Francka, roj. 6. 10. 1940, dvojilka. Med čiščenjem vreten na dvojlilnem stroju je zašla poškodovanki desna roka med zavorno napravo mehanične zaustavke in vreteno in ji jo poškodovala.

7. Keše Marjan, roj. 5. 1. 1934, vozač akumulatorskega vozička. Pri razkladanju bal iz prikolice je bombažna bala padla poškodovancu na nogo in mu poškodovala gleženj leve noge.

H. T.

Občinski odbor RKS
Litija

Številka: 32/64

Datum: 30. 1. 1964.

TOVARIŠ-TOVARIŠICA!

Krajevna organizacija RK in Občinski odbor RK Litija se Vam toplo zahvalujeta za Vašo pripravljenost in humani odnos, ki ste ga pokazali ob priliki Skopske nesreče, ko ste se prijavi kot krvodajalec za pomoč ponesrečenim pri reševanju njihovih življenj.

Zaradi velikega števila prijav so bile momentalne potrebe krite z najbližnjimi krvodajalci in s tem ni bilo potrebe, da bi vsi prijavljeni prišli v poštev. Po sedanjih izkušnjah zaradi pogostih elementarnih nezgod in rednih potreb pri sodobnem zdravljenju, pa je naša dolžnost, da dobimo čim večje število krvodajalcev za pridobivanje zadostne količine krvi, ki mora biti ob takih prilikah na razpolago.

Upamo, da je Vaša pripravljenost in požrtvovalnost še vedno taka, da se boste sigurno odzvali na odvzem krvi ob naši redni krvodajalski akciji, katera bo od 25. 3. do 27. 3. 1964 v Zdravstvenem domu Litija.

Lepe pozdrave!

Tajnik: Minka Sterlekar I. r.
Predsednik: Albin Jesenšek I. r.

Objavljeno pismo je poslal Občinski odbor RKS-Litija vsem prijavljenim krvodajalcem. Upravni odbor sindikalne podružnice kot vodstvo podjetja vabita vse člane kolektiva, da izvršijo svojo dolžnost.

Kadrovske vesti

V mesecu novembru 1963 so bili na novo sprejeti v podjetje:

11. 11. 1963	Stvarnik Jernej	remont strojev
12. 11. 1963	Nejedly Jože	stročnarna
13. 11. 1963	Razpotnik Vida	predilnica I
18. 11. 1963	Pavliha Milena	stročnarna
18. 11. 1963	Witvicky Irena	čistilna kolona
18. 11. 1963	Kolman Frančiška	sukalnica
18. 11. 1963	Bezgovšek Silva	sukalnica
18. 11. 1963	Lamovšek Ana	sukalnica
18. 11. 1963	Primc Terezija	sukalnica

V mesecu decembru so bili na novo sprejeti:

4. 12. 1963	Balant Alojzija	sukalnica
5. 12. 1963	Zimšek Zofija	sukalnica
16. 12. 1963	Obolnar Amalija	vlagalnica
18. 12. 1963	Rupnik Kristo	zidarska skupina
18. 12. 1963	Pogljajen Terezija	sukalnica
18. 12. 1963	Železnik Dragomira	sukalnica
18. 12. 1963	Erjavec Jožefa	sukalnica
18. 12. 1963	Ceglar Ivana	sukalnica
18. 12. 1963	Bizjak Marija	sukalnica
18. 12. 1963	Habat Vera	sukalnica
18. 12. 1963	Jug Ljudmila	stročnarna
19. 12. 1963	Glavač Jožefa	predilnica II
20. 12. 1963	Benegalija Ljudmila	sukalnica

V mesecu novembru 1963 so zapustili podjetje:

9. 11. 1963	Lajevec Ivana	samovoljna zapust
26. 11. 1963	Praprotnik Anica	lastna odpoved
30. 11. 1963	Erjavec Anton	lastna odpoved

V mesecu decembru so zapustili podjetje:

2. 12. 1963	Vidic Ana	upokojena
2. 12. 1963	Merčnik Marija	sporazum
7. 12. 1963	Gorenc Mihael	disciplinski odpust
11. 12. 1963	Dolžan Jožefa	inval, upokojena
18. 12. 1963	Razpotnik Jože	lastna odpoved
21. 12. 1963	Uštar Justa	upokojena
31. 12. 1963	Gernedel Helena	upokojena
31. 12. 1963	Remec Albina	upokojena
31. 12. 1963	Mahkovec Ana	upokojena
31. 12. 1963	Bregar Frančiška	upokojena

V mesecu januarju 1964 so bili na novo sprejeti v podjetje:

3. 1. 1964	Pregrad Vinko	remont strojev
4. 1. 1964	Pintar Bogomir	čistilnica
6. 1. 1964	Černe Terezija	sukalnica
6. 1. 1964	Frelj Marija	sukalnica
13. 1. 1964	Sedej Bronislava	sukalnica
13. 1. 1964	Skobe Marija	vlagalnica
13. 1. 1964	Čelesnik Danica	sukalnica
13. 1. 1964	Bitenc Amalija	sukalnica
13. 1. 1964	Lukančič Ana	sukalnica
13. 1. 1964	Simonič Stanka	sukalnica
13. 1. 1964	Vodenik Terezija	sukalnica
13. 1. 1964	Koleša Marija	predilnica I
13. 1. 1964	Koleša Alojzija	predilnica I
13. 1. 1964	Hauptman Ana	sukalnica
16. 1. 1964	Beber Frančiška	sukalnica
22. 1. 1964	Jelnikar Alojz	predilnica II

V mesecu januarju 1964 sta zapustili podjetje:

4. 1. 1964	Polak Veronika	invalidsko upokojena
20. 1. 1964	Omahna Marija	samovoljna zapustitev

H. T.

Upokojenke v decembru 1963

V decembru je bilo upokojenih kar 6 delavk in sicer:

1. BREGAR FRANČIŠKA, roj. 7. 10. 1913 v Ljubljani. V 16. letu starosti se je zaposlila pri Kmetijskem posestvu Ponoviče, kjer je delala 4 leta, nato je bila zaposlena kot kmečka delavka na Bledu ca. 10 let, po osvoboditvi pa se je leta 1946 zaposlila v našem podjetju, kjer je delala do upokojitve. Delala je kot predica na raztezalki. **Njena delovna doba v našem podjetju znaša 17 let in pol.**

2. DOLŽAN JOŽEFA, roj. 8. 3. 1912 v Litiji. V našem podjetju se je zaposlila 24. 7. 1933 in je delala v tem podjetju ves čas do upokojitve.

Njen mož je sodeloval z NOV in bil aktiven borec od jeseni leta 1944. Istega leta je v NOV tudi padel. Tudi sama je bila sodelavka NOP.

Po osvoboditvi se je zaposlila v tem podjetju 19. 9. 1945. Nazadnje je bila zaposlena v sukalnici kot sukalka. **Njena delovna doba v našem podjetju znaša 28 let in pol.**

3. GERNEDEL HELENA, roj. 14. 4. 1910 v Železnikih pri Škofji Loki. V našem podjetju se je zaposlila v 15. letu starosti in sicer 12. 12. 1925. Zaposlena je bila tu do leta 1930, nato ponovno od 1933 do 1940. Med okupacijo ni bila zaposlena, po osvoboditvi pa se je ponovno zaposlila 25. 9. 1945. Delala je kot predica na prstančnih strojih. **Njena delovna doba v našem podjetju znaša 30 let.**

4. MAHKOVEC ANA, roj. 18. 7. 1911 v Prelesju pri Polšniku. Doma je živel do 11. leta starosti, nakar je služila kot kmečka in gozdna delavka do 19. leta starosti. V našem podjetju se je zaposlila 9. 9. 1930 in je delala do 1942. leta.

NAŠE UPOKOJENKE: Dolžan Jožefa, Remec Albina, Bregar Frančiška, Uštar Justa, Mahkovec Ana in Gernedel Helena

Med okupacijo je živel v Litiji do 1944. Mož je bil borec NOV od začetka leta 1943, sama pa se je z otrokom umaknila v ilegalo februarja 1944. Sodelovanje z NOV ima priznano od junija 1943 enojno, aktivno sodelovanje — dvojno — pa od junija 1944.

Po osvoboditvi se je zaposlila ponovno 15. 10. 1945. Delala je v sukalnici kot predica na prstančnih strojih. **Njena delovna doba v našem podjetju znaša 27 let in pol.**

5. REMEC ALBINA, roj. 12. 1. 1915 na Jesenicah. V našem podjetju se je zaposlila v 15. letu starosti, in sicer 25. 8. 1930. Zaposlena je bila do 1941. leta. Med okupacijo ni bila zaposlena. Njen mož je bil borec NOV od 1943 do osvoboditve. Sama je tudi sodelovala z NOP od leta 1942 in ima od tega leta priznan čas sodelovanja enojno, od leta 1943 pa dvojno. Od marca 1944 do osvoboditve je živela z otrokom in materjo v ilegali, kamor se je umaknila pred aretacijo in izseljeništvom.

V našem podjetju je delala kot pakovalka do leta 1941. Po osvoboditvi se je zaposlila 19. 9. 1945 in je delala vseskozi kot vlagalka preje. **Njena delovna doba v našem podjetju znaša 27 let in pol.**

6. UŠTAR JUSTA, roj. 27. 9. 1913 v Kresnicah. V našem podjetju se je zaposlila v 16. letu starosti, in sicer 1. 10. 1929 in je bila ves čas zaposlena tu. Po osvoboditvi se je zaposlila 18. 6. 1945. Delala je kot sukalka v sukalnici. **Njena delovna doba v našem podjetju znaša 32 let.**

Podatki, ki smo jih dali o teh upokojenkah so sicer zelo skromni, vendar če pogledamo samo delovno dobo, ki so jo te delavke prebile v podjetju lahko precenimo, da so odšle delavke, ki so imele mnogo delovnih izkušenj, ki so jih v letih službovanja prinašale na mlajše in nove sodelavke. Nadalje koliko truda in energije so vložile v tem času v delo in s tem prispevale k splošnemu uspehu podjetja. Prav vse bomo pri bodočem delu pogrešali.

Ob upokojitvi so se od njih poslovili direktor, predsednik delavskega sveta in referent za kadre. Direktor podjetja jim je izročil denarne nagrade, ki pripadajo upokojenecem po sklepu DS.

Vsem upokojenkam želimo, da bi preživele še mnoga zdrava in srečna leta!

L. R.

V januarju je bila invalidsko upokojena

POLAK VERA, roj. 17. 12. 1918.

Zaposlila se je v 15. letu starosti kot kmečka delavka in je bila tako zaposlena do 21. 1. 1943

Že pred tem časom je sodelovala v NOV in zaradi tega bila izseljena v civilno taborišče 21. 1. 1943, kjer

je bila do jeseni 1943, takrat je bila iz taborišča izpuščena in se je vrnila domov ter spet nadaljevala z delom za NOP. Aktivno sodelovanje z NOV ima priznано od 1. 1. 1943.

V našem podjetju se je zaposlila 30. 9. 1947 in je delala kot vlagalka preje v vlagalnici.

Finančno in materialno poslovanje »Tovarniškega obveščevalca« v letu 1963

V preteklem letu je izšlo 9 številčk našega glasila. Vsaka številka je bila tiskana v povprečno 802 izvodih.

Dohodkov v zvezi z izdajanjem glasila nimamo, ker prejema list vsi člani kolektiva kakor tudi organi, katerim smo po predpisih dolžni dostavljati obvezni izvod, brezplačno.

Izdatki za »Tovarniški obveščevalec« pa so bili v letu 1963 sledeči:

Stroški tiskanja	651 728 din
Avtorski honorar (s prispevki)	79 635 din
Izdatki skupno	731 363 din

Uredniški odbor

Ali že veste?

da je na območju pošte Litija, (kamor spadajo Litija, Ponoviče, Zg. Log, Sp. Hotič, Bitiče, Breg, Podšentjur, Veliki vrh in Širmanski hrib) prijavljenih že okoli 1120 radijskih, 110 televizijskih in 40 tranzistor-skih sprejemnikov!

V. V.

GLASILO PREDILNICE LITIJA — UREJA UREDNIŠKI ODBOR — ODGOVORNI UREDNIK: BIZJAK BRANKO — TISK IN KLIŠEJI TISKARNE — »JOŽE MOŠKRIČ« V LJUBLJANI

KARNEVAL - LITIJA 1964

V lanskoletni karnevalski povorki je sodeloval naš kolektiv s skupino, ki je predstavljala harem in pre-jela tudi tretjo nagrado. V letošnji povorki pa sta sodelovali kar dve skupini, in sicer skupina ciganov in deklet v slovaških narodnih nošah.

Harem v karnevalski povorki leta 1963

Žanjice v pestrih slovaških narodnih nošah